

II Czytanie ze zrozumieniem

Przeczytaj uważnie tekst, a następnie wykonaj polecenia.

Przeczytaj uważnie tekst i odpowiedz na podane pod nim pytania i polecenia.

„Rzym. Rok 1535. Zmieniali się papieże, umierał jeden, następował drugi – mistrz Michał Anioł tworzył. Jeszcze raz wzięt na kilka lat pędzel do ręki, jeszcze raz wszedł na rusztowanie w Kaplicy Sykstyńskiej, choć mówił o sobie: - Bom nie na miejscu swoim ani malarz! Miał już wtedy sześćdziesiąt lat, a nigdy nie cieszył się dobrym zdrowiem. Mimo to znowu zamknął się w kaplicy sam, bez uczniów, bez pomocników, z jednym człowiekiem do rozcierania farb. Pracował cztery lata. I stworzył dzieło, które samo mogłoby mu zapewnić sławę po wsze czasy: „Sąd Ostateczny”.

W środku obrazu olbrzymi Chrystus. Z prawej i z lewej strony tłum postaci: to ci, którzy otrzymują nagrodę. Poniżej w dół spada gromada potępionych. Aniołowie dmą w długie trąby, ogłaszają koniec świata. Na dole pogański przewoźnik dusz czeka z łodzią, zabłąkał się tu, w ten chrześcijański świat.

Na odsłonięcie fresku przybył papież – tym razem już Paweł III. Towarzyszyli mu kardynałowie, urzędnicy, miejscowi książęta, posłowie obcych państw. Obraz sprawił wszystkich w zdumienie i napełnił lękiem.

To ma być Sąd Ostateczny? To ma być Chrystus? Nagi? Z takimi muskułami? I bez brody, i bez łagodnie opadających na ramiona włosów! A gdzie są świetlane krążki nad głowami Matki Boskiej i świętych? Dlaczego diabły nie mają rogów i ogonów? Dlaczego anieli są bez skrzydeł?

Istotnie, Chrystus z „Sądu Ostatecznego” to nie ów smutny, łagodny pasterz z owieczką na ramieniu ani ów błogosławiący gromadkę dzieci. To groźny sędzia, który przyszedł karać,

to mściciel! Podniósł w górę potężną prawicę i jednym skinieniem strąca w przepaść tysiące potępionych. Lewą ręką odpycha tych, co proszą zmiłowania: - Idźcie, przeklęci, w ogień wieczny! Strach opanował nawet niewinnych, nawet Matka Boska patrzy z przerażeniem na to potworne widowisko.

Skłębione ciała przewalają się jak burza, wszystko jest tu w ruchu. Taką potęgę grozy mógł stworzyć tylko Michał Anioł. Na obrazie naliczono ponad trzysta postaci, z których wiele o nadludzkich wymiarach. Sam Chrystus ma cztery metry!

Niektóre postaci na obrazie noszą rysy ówczesnie żyjących ludzi. Papieski mistrz ceremonii, co od dawna był z artystą w niezgodzie, a obecnie głośno potępiał arcydzieło, ujrzał z najwyższym przerażeniem, że Michał Anioł umieścił go w piekle wśród potępionych. Jego, marszałka papieskiego dworu!

- Wasza dostojność! – wołał do papieża. – Trzeba tego człowieka nauczyć! Jak śmiał! Każcie mu natychmiast usunąć moją podobiznę!

Ale Paweł III był człowiekiem rozsądnym i dowcipnym.

- Mój kochany! – rzekł do zgorszzonego dygnitarza. – Nad niebem mam władzę, jak ci wiadomo, nad czyścem także, ale nad piekłem nie! Stamtąd nie mogę cię już wydobyć! Nie ma dla ciebie ratunku!

I biedny mistrz ceremonii do dnia dzisiejszego siedzi w piekle na ścianie Kaplicy Sykstyńskiej.

Fragment książki „Krajobraz z tęczą”

Anny Klubówny

JĘZYK POLSKI KLASA VIII SP. ZAGADNIENIA
EGZAMINACYJNE

Na pytania 1 – 8 odpowiadaj w formie zdań pojedynczych rozwiniętych.

1. W którym wieku rozgrywają się przedstawione w tekście wydarzenia?

.....
.....

2. W jakim mieście znajduje się Kaplica Sykstyńska?

.....
.....

3. Kto jest autorem fresku „Sąd Ostateczny”?

.....
.....

4. Ile lat miał Michał Anioł w chwili, gdy podjął się pracy nad opisanym w tekście dziełem?

.....
.....

5. Jak długo powstawał fresk?

.....
.....

6. Kto przybył na uroczyste odsłonięcie fresku?

.....
.....

7. Kogo z przybyłych na odsłonięcie fresku artysta umieścił na swym arcydziele?

.....
.....

8. Jaka postać z mitologii greckiej pojawiła się na obrazie Michała Anioła?

.....
.....

W poleceniach 9 – 14 wskaż odpowiednie cytaty z tekstu. Pamiętaj o właściwej interpunkcji.

9. Jakie były wrażenia pierwszych widzów dzieła Michała Anioła?

.....
.....

10. W jaki sposób patrzy na Sąd Ostateczny Matka Boska?

.....
.....

11. Co odpowiedział papież Paweł III mistrzowi ceremonii, gdy ów poprosił o usunięcie jego wizerunku z obrazu?

.....
.....

12. Wskaż akapit, w którym w najbardziej ogólny sposób został opisany cały fresk.

.....
.....

JEZYK POLSKI KLASA VIII SP. ZAGADNIENIA
EGZAMINACYJNE

13. Wypisz z tekstu trzy epitety, którymi autorka określa Chrystusa:

.....
.....

14. Za pomocą jakiego zabiegu artystycznego Michał Anioł osiągnął wrażenie monumentalności i grozy?

.....
.....

15. Wyjaśnij swoimi słowami, dlaczego przeczytany tekst nosi cechy anegdoty.

.....
.....